

Obsah

Úvodem (Jiří Knapík)	9
K problematice výzkumu o Pionýrské organizaci ČSM a dětském kolektivu.....	12
Poděkování.....	18
I. POČÁTKY ČESKÉHO PIONÝRSKÉHO HNUTÍ V ROCE 1948 (Jiří Knapík)	19
První pionýři v poválečném Československu	21
Pionýři na zkoušku	26
II. VÝVOJ PIONÝRSKÉ ORGANIZACE ČSM 1949–1968 (Jiří Knapík).....	37
1. Zakladatelská léta a jejich tíživé dědictví (1949–1952)	38
Od pokusných k pionýrským oddílům Junáka	38
Výběrovostí k masovému hnutí	45
Formování struktur Pionýrské organizace	51
Řízení pionýrského hnutí	53
Co vlastně dělá pionýr.....	58
2. Rozporuplný „nový kurz“ pionýrského hnutí (1953–1956) ..	65
Za vizí masového pionýrského hnutí	65
„Přešlapování na místě“	72
1956: na rozcestí.....	77
3. Nové horizonty... a co je za nimi? (1957–1965)	85
Nový začátek? Staré problémy!	86
Hledání pionýrské romantiky	100
4. Přiškrcená reforma a pionýrský Fénix (1966–1968)	124
Reformě vstříc...	124
Marné sjezdové naděje	131
První nadechnutí pionýrského Fénixe	139

III. JISKRY V PIONÝRSKÉ ORGANIZACI ČSM	
1958–1967 (Jiří Knapík).....	143
Vznik a charakteristika jisker	145
Jiskry a dětský kolektiv	155
Jiskry, nebo mladší pionýři?	160
IV. PIONÝR V HIERARCHICKÝCH SÍTÍCH (Martin Franc)	165
Holka, nebo kluk?.....	169
Malí sběratelé funkcí.....	171
Kdo je tady vedoucí?	176
Vezmeme ti šátek! Disciplinace pionýrů v oddíle	180
V. PIONÝR A RODINA (Martin Franc).....	187
VI. SOCIALISTICKÝ DĚTSKÝ KOLEKTIV JAKO IDEOVÝ KONSTRUKT (Jiří Knapík)	205
1. Socialistický dětský kolektiv	207
Dětský kolektiv ve veřejném prostoru a očima tehdejších pedagogů ..	207
Problém tzv. základního kolektivu: mezi třídním a místním kolektivem	221
2. Mimoškolní výchova a pionýrský kolektiv	231
Proměny v pojetí mimoškolní výchovy.....	231
Zařízení mimoškolní výchovy a Pionýrská organizace ČSM	237
Družiny mládeže a školní kluby.....	239
Školy s celodenní péčí	246
Pionýrská zemědělská hospodářství	252
3. Vz(d)orné pionýrské kolektivy	261
VII. PRŮKOPNÍCI KOLEKTIVNÍ VÝCHOVY? PIONÝRSKÁ ORGANIZACE V DĚTSKÝCH DOMOVECH (Frank Henschel).....	297
Děti státu: výchova v dětských domovech v kontextu mládežnické a rodinné politiky	300
Mobilizace: pionýři jako vzor kolektivní výchovy v dětských domovech.....	302

Vystřízlivění: překážky, problémy a deficity PO ČSM v dětských domovech.....	305
Reorganizace: jedna z mnoha?	309
VIII. PIONÝRSKÉ HNUTÍ A DĚTSKÁ LITERATURA (Martina Winkler)	315
Dětská literatura, ideologie a ideál pionýra	317
Literatura pro pionýry a o pionýrech v letech 1948–1955	320
Debaty a proměny od roku 1955	325
Kam s pionýrskými hrdiny v 60. letech?	326
IX. PIONÝR VE VEŘEJNÉM PROSTORU (Martin Franc).....	337
Pionýr na ulici	339
Pionýr jako dekorativní ornament	343
Pionýr ve výtvarném umění	349
X. PIONÝR PŘED KAMEROU. OD ČESkoslovenského pionýra K VLAŠTOVCE (Martin Štoll)	361
(Ne)politická výchova a rozmlžené kontury zkoumání	364
Pionýr jako cíl	369
Pionýr jako nástroj	384
Pionýr jako prostředek	396
Závěrem (Jiří Knapík).....	406
Poznámky	419
Prameny a literatura.....	499
Seznam vyobrazení.....	515
Seznam vybraných zkratek	521
O autorech	522
Summary.....	524
Jmenný rejstřík.....	532
Věcný rejstřík	537